

(0/38)

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONACADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREUPREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.LA SENMANA
ULLADA POLÍTICA

A i toch de *llamada y tropa* comparegueren al Congrés els diputats mauristas y votaren com un sol home la llei dels sucres. Vinguts

de tots els confins de la Península, molts d'ells ignorants de la qüestió, per no haver assistit als debats, ni haverse pres la pena d'enterarse dels mateixos, votaren, no obstant, à ceges, obehint á n' en Maura qu' es per ells lo únic essencial. Quí mana, mana. Y l' Amo Tomi, una vegada satisfet el seu amor propi, restà mes esponjat que un bolado. Y té ralhó per estufar-se. Conta ab una majoria á

proba de incomoditat y de suadas, y ab aquest instrument se fá tot lo qu' s' vol.

Las Càmaras no's tancaran fins que hajan aprobat tots els projectes del govern: els sucres, la desgravació dels vins, la reforma electoral, la justicia municipal, tot enterament. Als senadors y diputats, què volen cumplir ab el seu deber se'ls subjecta á una nova tortura, el torment de la calor.

—Podeu presentar—els diu—tantas esmenas y demandar tantas votacions nominals com vos dòguit la gana, que las Corts no's tancaran mentres hi ha ja número. Y l' número no faltarà mai, perque 'ls ayos del meu colegi vigilan y apuntan faltas als que fan campana, y jay de aquells que s'mostrin recalitrants! Ja cal que's resignin á ser desatessos en tots els centres oficials: cap de les seves pretensions se

Lo que convé es distreure als bobos

—No 'n feu cas, companys, d' alló que hi ha allá al darrera. ¡Aixó, aixó que jo us ensenyo us heu de mirar!

—Miquel Barceló

rá satisfeta; quedarán malament ab els seus cacichs, y per no haver volgut suar de calor uns quants dies, després y fins en lo més crú del hivern, els farémen suar d' angunia.

Així, ab aquest respecte á la independència individual funciona l'Espanya l'régimen parlamentari. Si 'ls diputats y senadors siguessin fills del sufragi, el govern hauria de subjectarse á las sevas decisions; pero escaus del poder que 'ls ha nombrat no tenen mes remey que rendirse á la voluntat del amo.

Y així van passant lleys y mes lleys, qu' entra-nyan veritables desditzas.

La dels sucores, atentatoria á la llibertat del treball, encàradora de un article de primera necessitat, reventadora de un cùmul de indústries derivades, protectora de un trust arruïnat y esquitxada ab el llot de les sospitas, qu'en Maura's negà aclarir, basadas en el reparto de 34,000 cédulas beneficiarias, entre 'ls politiques influyents.

La de desgravació dels vins que, á títol de proteger als vinicultors, deixa subsistent l'odiosa contribució dels consums, crea impòsts nous, ne carrega d' altres y merma 'ls recursos dels municipis de las grans ciutats.

La de reforma electoral, erissada de parany y trampas, per assegurar al poder el funcionament de la màquina emmotlladora dels comillets de guix.

La de justicia municipal, que ab el plazo de sis ó de vuit anys que 's concedeix a los funcionaris que nombrí 'l govern de 'n Maura, deixarà en poder seu el tinglado de la influència, fins á molt temps després de haver caygut del candelero.

D'aixó, per si no ho sabíen, se'n diu *hacer la revolución desde arriba y descubrir el caciquismo*.

* * *

Però què vají fent.

El gran perill pera las reivindicacions republicanas fora qu'en Maura hagués emprès una política franca y sincerament regeneradora; que hagués donat alguna satisfacció á las aspiracions del país. Llavoras, els que ab poch s'accontentan, els enemichs de novetats perilloses, l'hauríen sostingut, dispensantl benevolència y simpatias.

Pero, per lo vist, preferíen desenganyarlos de una vegada, ab lo qual se va aixamplar y enfondint l'abisme que separa als espanyols del régime.

En Maura es exactament signal á tots els capitostos de la política monàrquica y centralista, y com tots ells mereix ésser tractat.

No es un estadista. Es un orador que s'escolta, un xerraire vanitós... y la vanitat l'ha de perdre.

PEP BULLANGA

Maquiavelisme maurista

In vino veritas

o hi ha que llençar las campanas al vol ab motiu de la supressió dels drets del vi, en las grans ciutats de la Península.

Perque no sé si ho saben: aquest govern que tot ho vol uniformat y regit per una mateixa lley, en la qüestió dels vins ha tingut el capricho raro de dividir als espanyols en dues categories: la dels bebedors de vi barato y la dels xarracadors de xaretlo car. Mentre en las ciutats exceptuadas el vi entrará franch de gabelas, en las demés continuará pagant els mateixos drets de sempre. De manera que, per lo que respecta á la nostra' província, els habitants de un gran número de pobles de la mateixa, quan vulguin ferse un tip de vi per pochs diners, no tindrán altre remey qu' empindre un viatje á la capital. Tontas serán las empresas de ferrocarrils si no estableixen viatges de recreo vinataries, ab bitllets de anada y tornada, y wagons especials pera 'ls borratxos.

Vostés, sens dupte, preguntarán:—Pero ¿á qué treu nas aquesta bromà?

¿A qué treu nas? Ara 'ls ho explicaré.

* *

El govern de 'n Maura vol de totas passades fer-se popular. Ho necessita com el pá que menjá, sobre tot després del escàndol dels sucores, amenisat ab l'inexplicat reparto de las 34,000 accions beneficiàries, entre 'ls homes de influència que van comprometre a fer prosperar las pretensions del trust.

Y pera treure del paladar el regust de aquest sucre tan amargant, no ha trobat millor sortida que dirigirse als cultillers de vi, que aquí á Espanya son infinitos, y dírls-hi:—Vaja, mestres, que ha arribat la vostra: jo 'us franquejaré las portas de las ciutats més populoses pera que las pogueu inundar de vi.

Y dirigintse al mateix temps als habitants de aqueixas ciutats populoses, els hi ha dit:—Alegreus vos ab l' alegría que 'us vaig á donar, proporcionantvos el medi de ofegar las vostras penas á tragos.

Y ara vinaters y consumidores al seu del pòrró al crit entusiasta de «Viva en Maural!» ¡Y viva la Revolución desde arriba, ó para arriba, que si tant ne beuve, no serà pas extrany que l'esperit de aqueixa revolució se 'us enfilí al pis de dalt!

Tot això estaria bé y casi no hi hauria res que dir, si la baixa que representa la no percepcio dels drets del vi, no la compensés el govern recarregant un gran número de tributs y creantne d'altres de nous que lo mateix han d' afectar als que beuen mam com els aygudars. Pero, al cap-de-vall, els céntims que s'estalviuin del vi, se 'ls haurán de gastar y ab sobrepuig en altres molts articles de primera necessitat, entre ells el sucre. ¿Y quina cara farán els milions de veuhins dels pobles no exceptuats, teñint que pagar el vi al preu de sempre, y 'ls demés articles, com el sucre y las cédulas gravats ab un

aument, á un preu més car? ¿Quin benefici n' obtindrà?

Pero al cap-de-vall succeirà lo de sempre: una vegada establerts els nous impostos y recàrrechs, ja no hi haurà ningú que 'ls tregui ó 'ls rebaixi: en canbi, ab sols dir que la supressió dels drets del vi ha sigut un ensaig desgraciat, ne tindrà prou per tornarlos á restablir, y llavoras quedarán en vigor els uns y 'ls altres, realisantse un timo de nou género, que bé podrà titularse 'l timo de las pessigollas, el qual consisteix en ferne als contribuents, pera ab major facilitat alleugerirlos la butxaca.

¿La van entenent ara la significació y la trascendència de la reforma ab la que 'l govern de 'n Maura, pretén captar-se una gran popularitat?

* *

Nosaltres som partidaris resolts de la supressió dels consums. Pero entenem que aquesta contribució odiosa no se suprimeix desgravantara una espècie, ar a un'altra, temporalment y á manera d'ensaig, sino suprimintla tota entera y de una bona vegada, trayent els fielots, llicenciant el resguard, concedint lliure circulació á tots els articles de menjar, beure y cremar. Així y únicament així s'abaratirà la vida del ciutadà y sobre tot del pobre obrer. ¿Compensacions? Supressió de gastos inútils que absorbeixen las tres quartas parts del pressupost; desenganxament de totas las sangoneras que xupan la sanch anémica de la nació, obligació á tots els ganduls de traballar ó en morirse de gana.

Pero ab els caprichosos plans de 'n Maura, els consums ab tots els gastos de administració, ab tots las filtracions inherents á un tribut tan especial, subsisteixen, encare que 's desgravi 'l vi. El poble no hi guanya res, y en canvi s'introduueix un terrible desgabell en l'administració municipal de las ciutats que s'igual objecte de aquesta fictícia gàngia.

Perque 'l govern, que no pert un céntim, haventse procurat una bona compensació ab altres ingressos sanjeants, deixa als Ajuntaments, y de una manera molt especial al de Barcelona, en grans apuros, sense medis ni recursos, pera cubrir el déficit qu'en el seu pressupost introduuirà necessàriament la supressió dels drets del vi.

Quan l'Ajuntament barceloní reclama que se'l faculta pera rescabalarse per tal ó per qual medi adequat, el ministre de Hisenda li respon á tall de Papa infalible:—*Non possumus*. Y quan l'Ajuntament invoca lo desesperat de la seva situació, el ministre de Hisenda li respon:—Si tens mals-de-cap pásstelle's.

Perque així com ab la qüestió dels drets del vi, consent el govern que hi haja pobles que 'ls paguin y altres pobles que deixin de satisferlos, en materia de compensacions ja es un'altra cosa molt distinta, y diu el ministre que lo que convé á Barcelona, no pot convenir á altres ciutats que 's troben en el mateix cas, y que la lley, en aquest punt, ja qu'en l' altre no, ha de ser uniforme, igual pera totes.

Al notar aquestes estrafalles, injustificadas diferencies de criteri, qualsevol juraria que al senyor Osma, ab sols remenar la qüestió dels vins, li ha pujat la bravada al cap.

* *

Y després dirà en Maura que traballa ab el propósito d'aixamplar las facultats y atribucions dels municipis, ab midas tan amplias que arriban casi fins á l'autonomia.

¡Bonica autonomia la qu' ell pot concedir!

Lligar als pobles de peus y mans, inutilizar tots las seves iniciativas, enredarlos en una tupida trenyna de disposicions legals que no 'ls permet bellugarse, com las pobres moscas al alcans de l'arnya goluda, arrebatarlos tots els recursos y no consentir baix cap concepte que se 'n busquin de nous carregar damunt d'ells tots las odiositats, totas las impopularitats... aquests son y no altres els síntomas premonitoris de l'autonomia municipal sistema Maura.

Y per lo que aspesta á Barcelona sembla atenirse adeníes á una finalitat política immediata. En Maura's haurà figurat, sens dubte, que posant en pugna ás las comarcas vinícolas ab la capital donaría un cop de mort á la solidaritat catalana, y s' haurà figurat ademés, que facultant al Ajuntament de Barcelona pera imposar un recàrrec de 40 per cent sobre las quotas industrials, el posarà en el cas de tenir que atentar ell mateix á la prosperitat y al progrés de la ciutat, qu' emanen precisament de la seva indústria.

* *

Vels hi ha que perque 'ls deyam al principi que no hi ha que repicar á gloria ab motiu de la supressió dels drets del vi. Millor será fer brandar las campanas á somatén.

Y advertir als cultillers de vi que no 's deixin engalpar pels miratges de una egoista ventatja que encara està per veure si resultarà profitosa als seus legitims interessos. No olvidin qu'en Maura, a tall de Maquiavelo barato, tracta de dividir als catalans pera tenir major facilitat de dominar á Catalunya.

P. K.

Ell mateix se condemna

En Lerroux té la costumbre de volguelo arreglar tot dílent que li tenen odi, que volen el seu descrèdit, que maquinan la seva ruïna y que 'l calumnian. Quan se veu atrapat surt ab aquest registre, cregut al obrar així, que entre 'ls molts partidaris que tenia avants, sempre quedaran algun fanàtic que 's contentarà ab aquestas explicacions que, al cap de vall, no explican res, y que, serenament consideradas, posan en clar que més mal se fa en Lerroux á si mateix, que tot el que puguin ferli els seus enemics plegats.

Perque aquests podrán, com ell preté, calumniarlo al posar de relleu certs fets irregulars de la seva vida pública; pero lo evident es que ell mateix se condemna quan en lloc de donar la cara per explicar los degudament, gira l'esquena y fugi d'estudi.

No li hem fet tant mal nosaltres recordantli segui-

dament un dia y un altre dia, el deber en que está de donar explicacions claras, concretas y puntuallizadas de la seva gestió en la *Fraternidad republicana* del carrer de Corts y en la *Casa del Pueblo* del carrer d'Aragó, com ell mateix al donar sempre en lloc de las explicacions la callada per resposta, com si aquella societat política, regida per uns Estatuts que havien de cumplir, y la companyia anònima de la qual indegualment es gerent, subjecta á las prescripcions de la Escritura de constitució y á las del Còdich de Comers, siguessin coses sevases, negocis particulars, en els quals no té per què intervenirhi ningú, ni els que van confiarli els seus interessos, ni el partit republicà, en qual nom va obrar, ni la opinió pública en general.

No 's dirà, donchs, que nosaltres, al demanarli comptes y explicacions, l' haguém calumniat, y en canvi s'haurá de reconéixer que, al negarse á donarlos, ell mateix se condemna.

* *

Quan en la última Assamblea republicana, la representació del partit, cumplint un déber més que exercint un dret, nomenà una comissió á la qual els que haguessin manejan fondos del partit per un objecte determinat, deguessen donar comptes de la seva inversió, el Sr. Lerroux, que no pogué negar que havia cobrat 140,000 francs remesos pel Doctor Calzada desde Buenos Ayres, pera contribuir als traballs revolucionaris, sortí també ab una escapatoria de las seves.

Ab dir que 's reservava donar comptes de la inversió d'aquesta suma important, única y exclusivamente á la persona de qui l'havia rebuda, ja's figura que quedava com un home. Y no obstant, una vegada més, ell mateix se condemna.

Perque es innegable que 's tracta de diners del partit recaudats en suscripció pública pels entusiastas correligionaris de l'Argentina, destinats á cumplir fins propis del partit. No fou el Doctor Calzada sinó 'l partit qui els feu efectius. Pero, fins acceptant la pretensió d'en Lerroux, ¿per què no s'acostava á la comissió de l'Assamblea á dirimir questa qüestió previa, demostrant ab documents ó altres probas a la vista, que l' Doctor Calzada li tenia previngut que a 'n ell y á ningú més que ell devia render els comptes de la inversió d'aquesta suma? ¿Qué li costava de produir aquests documents y aquestes probas? si es que 'ls posseeixen—en defensa del seu dret á la reserva? Y si no posseeixen, com es de sospiitar, aquests elements, ja qué adoptar una actitud tan poc conforme ab las reglas més rudimentàries de la claretat, en una qüestió tan delicada? Ja ho diu l'adagi: «*Al buen pagador no le duelen prendas.*»

Vels hi ha aquí com tampoc, en aquest punt, ningú p'ra calumniar, y en canvi s'ha condemnat á si mateix.

* *

En la qüestió del *chantage* de Plasencia, que va tirarli en cara el Sr. San José, tenim un nou cas d'escapatoria.

Qualsevol persona que 's hagués vist subjecta á unas acusacions tan graves d'ordre polítich, no hauria esperat á que formessin un tribunal d'honor, sino que ell mateix s'hauria adelantat demandant, quan no exigint, la seva constitució.

Y en Lerroux, en canvi, fugi d'aquesta solució, com gat escaldat d' l'ayga tebia.

* *

En Lerroux ha escrit una carta al Sr. Azcarate rebutjant aquest medi á que apelan tots els caballers, y en el qual no es menester produir probas materials, bastant els indicis y la convicció moral p'ra formar judici. No hi ha cap home, si estima el seu decoro, que pugui negarse á contribuir al esclariment d'una qüestió que posa en plet la seva delicadeza.

En ultim extrém sols se tracta de ventilar si una persona determinada es digna ó indigna de seguir formant part d'una colectivitat. Donchs pel mer fet de rebutjar aquest medi, ell mateix se coneix de defensa, que 'l Tribunal d'honor li permetria produir?

Per més que un dels seus periódichs va afirmar en un principi que ell may havia estat á Plasencia, als pochs dies, un altre periódich seu, va dir que si, que hi havia anat á ferse càrrec dels abusos del caciquisme en aquella ciutat. Aquesta sola contradicció no es digna de que 'l aclareixi un Tribunal d'honor?

Y si va anarhi, realment, al objecte que indica el segon de dits periódichs, li ha de costar tant á 'n Lerroux de demostrar els passos que va donar allí, las persones ab qui va relacionar, las gestions que va practicar p'ra descubrir aquells abusos, y luego els medis que va posar en joch pera desenmascarar-los y combatre's?

¿Quina dificultat ha de tenir en explicar tots els incidents d'un viatje, de primer negat en rodó, y més tard confessat, pero sempre rodejat de misteris?

Els Tribunals de justicia, als quals diu en Lerroux que vol acudir, ó bé retant als seus acusadors á que davant dels mateixos el persegueixin ó bé querellantse de calumnia, á fi de que 'l Sr. San José haja de probar las seves inculpacions, ja sab en Lerroux que no tenen la missió de determinar si en Lerroux es digna ó indigna de pertànyer al partit republicà. D'aquesta qüestió sols el partit republicà es qui té d'ocupar's.

Y si en Lerroux se nega á acceptar la intervenció del partit, ell mateix se condemna á la exclusió.

P. DEL O.

A. D. JOSEPH NAKENS ⁽¹⁾

La presó per algunes homes es un segell molt honros. Ja ha parlat la ley escrita. La ley no té cap valor davant dels homes que senten. Filles de l' adulació, del egoisme y del domini, son las lleys de tot el món.

Així, venerable Nakens, no us dongui 'l mes llev dolor.

vostra esclavitud honrosa.

Sufrireu per que sou b...

á totes las vanitats del luxo y á tots els goigs de la sensualitat.

Diu el divertit diari del conegut rrrevolucionari: «Nuestro compañero director D. Alejandro Lerroux, ha recibido la visita del concejal de este Ayuntamiento don Narciso Buxó, con objeto de felicitarle personalmente.»

¡Qué honra tan disparatada! Pero s' acostan eleccions, y el concejal perpetuo Sr. Buxó anyora la Ca-sa gran. ¡Hi té tan dolos recorts! ¿Veritat, maco?

Coacciones ediles.—Tinent molta gracia certs re-gidors lerrouxistas.

Se diu que un dels tals, el mes catastròfich de tots, enviaj algún número de una Revista que publicava, d'aquestas super intelectuals y futuristas, y darrera del envío oficis dels números, el recibet de cinc pessetas, corresponent á un any de subscripció, deixant de publicarne alguns números y penjats als pobres metges municipals que han sigut els *ganons* d'aquesta *Labor Nueva*, inventada per l'aixecit soldadet del gran *tremolador de banderas* y deixable d'aquell que nega firmas y explicacions de la inversió de mènudencias de 140 mil franchs pera fer la rrrevolución en los labios.

Res: cent durets á la butxaqua y digali... lerrou-xista, tonto nò.

El cós mèdich municipal ha sigut víctima de la filosofia lerrouxista.

Que menjí tothom.

El Correo y altres periódichs de Madrid que no tenen res de afectes á la Solidaritat, han tributat els majors elogis á les minorias solidaria y repùblica per la valenta campanya que han sostingut contra ls projectes del govern, y en especial contra l'referent als sucrens.

Tots aquests periódichs reconeixen que las oposiciones solidaria y republicana tractan las qüestions ab perfecte coneixement de las mateixas, formulant arguments que quedan incontestats, y sentant las bases de una positiva y gran reforma en las costums politicas.

Y en efecte: no era gayre comú aquí á Espanya el funcionament en las Corts de oposicions-serias, ilustradas, independents, atentas á las aspiracions públicas, y netas completament del vesch enganxádis del favoritisme y de las concupicencies.

Cert que de moment els governs guanyan ab el concurs de las majorias, que votan sense discerniment ni convicció. Cert que de moment *vots son trunfos*.

Pero, en últim resultat, las oposicions recullirán el fruyt de la seva labor seria y patriótica. El pais en massa acabará per solidarizarse ab ellas, y llavoras també ls vots serán trunfos, pero els vots triomfants serán conscientes y estarán conformes ab la voluntat de la nació.

Llegeixo:

«La reyna Amelia y l'seu fill segón al passar ab un automòbil pel carrers de Lisboa, siguieren objekte de una manifestació de desagradó violentissima. El públich eridava: «¡fora! ¡fora!» havent arribat á tirar algunas pedras sobre l' carretaje.»

Aixó passa á la casa del vehí.

**

Y á propòsit de Portugal: la campanya de la prempsa contra l' monarca es violentissima, ab la circumstancia de que las més de las vegadas els tribunals de justicia absolen als periódichs denunciats.

Y quan ne condemnan algú, se limitan á imposarli una multa de 50,000 reis, qu' encare que sembla una suma quantiosa, no passa de 250 pessetas.

Aquí qualsevol alusió irrespectuosa á la corona, no costa ménos de vuit anys y un dia de presidi.

Y encare dirán que ls portuguesos son tan exagerats!

El Centre de Unió republicana del districte seté ha respot á la invitació del Círcul democràtic re-publicà *solist* de la Portaferrisa, desentenenentse de pendre part en la reunió convocada per aquest últim al objecte de tractar de la conveniència d'exercir l' acció popular ab motiu dels últims descubriments terroristas.

La negativa es molt fundada. El Círcul que funciona baixa las inspiracions del senador per... Romanones, no es el més autoritat pera prendre determinadas iniciativas. Perque l'Sr. Sol y Ortega va oposar-se á la constitució de la Junta de Defensa y es un aliat de dos elements igualment sospitosos: el le-trorisme y l' lliberlisme dinàstich.

Contra la rahó de tot un poble, no hi valen las habilitats de un leguleyo.

Frase de un ministre entussiasmado (ó á lo menos ho feya veure) ab el projecte de reforma de la nostra ciutat:

—Fuera, en verdad, muy hermoso que otras poblaciones de Espanya pudieran seguir el ejemplo de Barcelona!

Descuid el company de 'n Maura que ja l' seguiran. Y Barcelona y ellas juntas realisaran la reforma... del Estat espanyol

Ja l'Sr. Llorente ha tornat de Plasencia, de ahont, segons se diu, ha portat notícias molt interessants.

Els informes del Sr. Llorente passarán al Tribunal de honor. Y llavoras si que podrém dir qu' està «la verdad en marxa.»

Y tant en marxa, que jay dels embusteros y enredadors que s' atreveixin á interposarse en el seu camí!

A Córdoba va celebrarse ab gran entussiasme un meeting solidari, en el qual un orador va dir:

«No m' explico tanta repugnancia per l'nnió accidental ab els carlistas pera lluytar contra el régime, essent així que ls governs de aquest han causat més víctimas ab els seus repetits desacerts y maldats, que totes las guerras civils provocades per aquells.»

Aixó es més cert que l' Evangel.

BREDA, 21 de juliol

Diumenge, com de costum, el nostre xarrupa llànties s'enfila dalt del cossi de la trampa, y se las embolicà altra vegada contra l' lliure-pensador D. Odón de Buen, y contra ls diaris liberal.

Lo que si recordém es que li varem picar una mica els morros d'as passats y busca que ls hi torném á picar. Pero miri, mossén pessigaire, que si hi hem de tornar ho farém més fort que quan vosté pessiga á la canalla!

TARRAGONA, 23 de juliol

Ja hi torném á ser. Qualsevol que no sápiga á fons lo que en aquesta població està passant, creurà que la partida del «Pernales» ha sentat los seus *reals* en aquest terme; puig continuament se uehen patrullas armadas fins á les dents, que si no atracan fusellan per l' espàtia al primer pacific tarragoní que s' presenta. ¿Que qui son y per qu' no ls agafan? Donchs los *Sang-de-ruchs* que té l' Arrendataria y que á jutjar per lo que s' veu tenen carta blanca per tota classe d'atropellos. Res: que l' «Pernales», comparat ab aquesta companyia de bandolers, resulta una castanya.

La nit del passat diumenge va tenir lloch á la carretera de Barcelona una verdadera batalla campal, de la que 'n resultaren un mort y quatre ferits, dos d' ells consumeros.

Bit això, tothom pensara: Vaja, lo de sempre: quèstio de contrabandó. No, señorys, no, el contrabandó de vi el portaven els al ventre. De resultas d' això van barallar-se ells s'ells.

Altras vegadas que han passat coses per l' estil han pagat el pato els ilusoris contrabandistes; ara veurem. Segurament el causant de tot serà l' mort... que no podrá accusar ni defensar-se.

Tarragonins: ¿qué feu parats, devant tanta vergonya?

VILASSAR DE DALT, 21 de juliol

En aquest poble, com de costum cada any, se celebra la festa religiosa de l' apostolat de la oració. Diumenge, dia 7 d' aquest mes, els celadors varén fer venir un escabat pera que fés propaganda en el soterrani mistic; y desde l' cubell de les mentides las emprenyó contra la llibertat, y tent crits de morir totas las ideas progresivas.

[Farsant!] «La veritat vol que mori? No cal que s' estorsi aquest baladron eridant contra l' progrés, que ja es tot en và.

Ademés, nosaltres li voldriam fer una pregunta: ¿En quin llibre ho ha trobat que s' hagi de moure tant d' escàndol á dintre l' temple de Déu? ¿Es que potser ja tenia permís de les imatges que hi fan en los altars? De seguir si aquesta haguessa pogut respondre li haurien dit [Calla, escàndolos, que 'ns fas mal de cap!]

Espurnas

El fill gran de can Pidal, diputat per un districte que des de ja fa molt temps perteneix á la família, diumenge va pronunciar en defensa de la sisra un discurs tan divertit y ple de frases ambiguas, que si dura un xiquet més el Congrés s' hi mor de riure.

¿Quin consol zeh? pel pais! Mentre mitja nació emigra y l' altra mitja no sab si demà durà camisa, els seus bons representants fan gatzara sicalíptica y contan quèntos verdets y diuen xistes y riuhent...

Senyó Arcalde, una pregunta: ¿cóm ho tenim tot això?

—Molt bé; torno contentíssim.

En Maura, pesi als rumors que al principi circulavan, s' ha mostrat molt generós.

—¿Qué li ha dat?

—Una Real Ordre extesa en paper del bo.

—¿Qué més?

—Dugas abrazadas de las de cor sobre cor.

—¿Qué més?

—Ara vé la grossa, el gran present, el plat fort!

M' ha dat...

—¿Qué li ha dat?... ¡Acabi!

—M' ha dat expressions per tots!

—Ja está aclarida la cosa! Tot allò que s' murmurava de si hi havia polítichs que havíen rebut de guagua una cantitat d' accions de la Azucarera, es farsa,

Preguntats els diputats, preguntats els pares graves que al Senat tenen assiento, preguntats els personatges de més representació en las actuals circumstancies, la contestació ha sigut tan unànime com franca. Ningú d' ells ha rebut res, ningú sab de qui li parlau, ningú ab els del trust del sucre ha tingut el menor tracte...

De modo que, ja ho sabem: pot desde ara retirarse la novela del regalo de las accions liberadas.

La pulcritud més hermosa brilla sota l' cel d' Espanya: todos son hombres de bien...

—Conformes; pero... ¿y la capa?

De Plassencia cartas venen, á Plassencia cartas van:

si en el camino se encuentran

qué de cosas se dirán!

Ecls juran que l' s'mou l' honor,

ell diu que l' qui l' s'mou es l' ira...

¡Todo es según el color

del cristal con que se mira!

Prens la rambla del Misteri, donas cent passos y enfilas el carreró del Infundi;

al cap de vall d' aquést, tires pel passeig de la Butllofa

y pel camí de la Filfa; tombas immediatament pel carrer de las Mentidas, que s' porta en quatre minuts al del Escriví-y-embolica; d' allí surts á la gran plassa de la Broma policiaca, y seguint rapidament la baixada dels Tres ximplets, el passatge de las Sombras y l' carrer de Gasta-tinta, serás al davant mateix del palau del Terrorisme.

—Per qué riuhen—contesteume per que riuhen las onades qu' en la platja s'descomponen en raigs de perlas saladas?

—Riuhen perque hi ha un ministre que al dols ataca ab mà dura, com si volgés portà á Espanya el reynat de l' amargura.

Riuhen perque, al pas qu' escoltan las nostres tristes querellas, saben bé que això del sucre no té res que veure ab ellas.

Y sabenthó, las infames engendradoras de sodas, pensan ab fredó egoista:

—Pues... iaki nos las den todas!

—Per xó riuhen—us contesto per xó riuhen las onades qu' en la platja s'descomponen en raigs de perlas saladas.

C. GUMÀ

SECCIÓ OBRERA

CULTURA POPULAR

EXCURSÍONS CIENTÍFICAS AL TIBIDABO

NA, de las obras del saber y á la vegada arquitectónicas que més honra fan á Barcelona es l' Observatori Astronòmic Fabra, enclavat en una de las cimas properas á la més elevada de la hermosa serra Tibidabo. No hi ha foraster de gust que trepitji á Barcelona, especialmente si es extranger, que al visitar aqueixa maravella de la naturalesa, guayta amorosa de la capital catalana, no admiri també el temple aixecat al estudi del món sideral.

L' Observatori Fabra es dirigit per nostre país l' eminent astronòmic D. Josep Comas y Solà, envejablement conegut en el món científich per sos treballs originals d' investigació y que molt sovint efectúa estudis espectroscòpichs de las flamas y erupcions solars per medi d' un magnífich equatorial molt alabat pels tècnichs.

Entre ls aparatos ab que compia per l' estudi de la ciència astronòmica l' Observatori Fabra, mereixen particularitat los que consta d' una col·lecció completa de registradors Richard, un gran anemòmetro veleta registrador de Bordou y aparatos tipos de precisió. Se completa aquesta secció meteorològica ab diferents instruments sismichs; es digne de ser citat entre ells un sismoscopi de Agamenon, enllaçat elèctricament ab un rellotge sismich; dos sismògrafs registradors de dos components horizontals, sistemes de Caucani y Agamenoné, y un sismògraf registrador dels tres components, sistema Vicentini. Es la primera instalació que s' ha montat á Barcelona destinada al estudi dels terratremols.

L' Observatori Fabra posseeix una nutrida secció meteorològica, que consta d' una goig per Barcelona, puig apart dels estudis que en ell se fan ab els valiosos instruments citats, serveix de propulsor á la cultura pública, ja que son director, nostre bon amic el Sr. Comas y Solà, sempre s' mostra amant per rebre las excursions populars que s' organisen envers el Observatori.

Nosaltres, dintre de nostra petita esfera, volém contribuir á difundir la cultura entre la classe treballadora, y hem pensat començar la tasca solicitant el valiosos concurs del notabilitatíssim astronòmic com demà demanaré l' apoyo d' altres celebritats científicas, literàries, artísticas, etc., de las que no n' està mandada Barcelona, si, com es d' esperar, els obrers responen á nostra iniciativa, no per modesta, menos atendible y desinteressada.

Y ns sentiré orgullosos si logrem ser d' alguna utilitat als nostres companys, despertantlos del ensoriment en que viuhen y fent que vinguin ab nosaltres als llochs ahont la magestuosa veu del sabi ens obri de bat las portas de lo que fins ara ha sigut privilegi d' aquells que, no contents en monopolizar la riquesa, volen també monopolizar els descobriments de la ciència. De tan sapigut, resulta lamentablement olvidat que la causa capital de la posteriació social que vé sufrint la familia jornalera es deguda á la ignorància supina que pateix; y en bé de la civilisació humana hem de posarhi tots el coll per acabar ab aquest servilisme, sempre vergonyós, del poble que treballa, del baix poble, com se'l sol motejar, ab tot y constituir el verdader nervi de la societat y que no obstant de crearlo tot no poseeixen. No perdin de vista els companys que no serà la burgesia la que espontàneamente vindrà á redimirlos del infern de posteriació en que s' veuen ensorrits: la redempció del obrer ha de ser obra exclusiva del obrer, com ha dit el gran Carlos Marx, y això es lo que 'ns proposém posar en pràctica.

Comensaré, donchs, ab las excursions al Tibidabo, al Observatori Fabra, ahont la paraula del mestre, lliure de tot prejudiç, inicia en els inefables goigs de la ciència astronòmica y ensenya las maravellas que atresora la immensitat del cel, la pluralitat dels planetas, abstrayent per uns instants als oyentes de las miserias de la terra y dels afans de la penosa vida. Qui sab si aquestas

NÚM. 2,000

Pel camí apena han dit res.

El president del comitè no ha fet altra cosa que rumiar lo que dirà al diputat per exigir li el cumpliment de la seva promesa.

El diputat, per la seva part, ha dedicat tot el temps a pensar la manera més cómoda de sortir-se del conflicte.

Ja son al poble. Una comissió, ab ayre si es no es amenassador, l'espera á la entrada.

—Y el pont?

El diputat, que ja ha combinat el seu plan, els saluda ab la més delicada cortesia.

—Ahónt el voleu? Aném á visitar el lloch ahont ha d'empassarre.

La comissió l'acompanya á la riera, en aquell moment completament seca.

—Aquí el volém!

—Pero—fa'l diputat riuent com un boig:—si no hi passa aigua ¿per qu' l' necessiteu el pont?

—Y quan plou á borts y á barralls—replica sentenciosament el diputat—lo més sá, lo més convenient y lo més práctich es... no moure's de casa...

MATÍAS BONAFÉ

EGONS sembla els admiradors de D. Aleixandre, projectan obsequiarlo ab un present en proba de consideració y apreci.

Algú parla d' una planxa. Pero se desistí de la idea per lo que té d' epigramática.

El present consistirà en una capsà de mocadors de batista, porque sempre que tingui necessitat de plorar pugui lluirlos. Ab això els lerrouxistas demostrarán que son el panyo de llàgrimas del ex-emperador.

La societat autonomista «Fivaller», una de las més importants de la Esquerra del Ensanche, s'ha declarat republicana.

Celebrém ab tota l'ànima que l' ilustre conceller de Barcelona s' haja calat el gorro frigi. La veritat es que li escua molt bé al qui fou denodat defensor dels drets del poble.

En Canals ja es diputat.

El duro sevillano que 'is de Valls no varen voler, en Maura, ha lograt empalomarlo als electors del districte d' Ávila.

—Esta bé: que s'aprofiti mentres pugui.

Que s'aprofiti, fins y tant que la Solidaritat, bufant ab tota la forsa dels seus pulmons, logri treure les brosses dels ulls á tants y tants districtes que, per desventura seva, encara no hi veuen clar.

Els lliure-cambistes madrilenys, que tan furiosos se mostran contra tota mida que tendeixi á afavorir la industria manufacturera, no han dit una paraula sobre la lley dels sucores, qu' es l' atentat més gros que s'ha comés contra la llibertat del treball.

Una pregunta als senyors lliure-cambistes:

—Esa boca que no canta
¿tiene algo en la garganta?

LA CARICATURA AL EXTRANGER

El zar al aguayt

Tan bon punt la tercera Duma sigui aquí, la enviaré á fer companyá á la primera y á la segona.

(Del Lustige Blatter.)

En La Cierva en el Senat:

«Hay que caminar despacio, sin dar saltos, siguiendo las tradiciones de la patria.»

Alto, mestre. Las tradicions monàrquicas no han sigut may las de caminar ab espay, sino las d'anar á tomballóns.

Podrà ser en Pidal un devot en confitura, pero, vaja, que té un fill que quan se posa á fer bromas es capás de fer partir de riure al sant de fusta més fahreny.

Diumenge el Congrés celebrá sessió, y el fill d'en Pidal, marqués de Villaviciosa, va santificar la festa ab un discurs graciosissim y ab punts y ribets de pornogràfic.

«Yo soy ministerial de todos los ministros—digne—y especialmente de Maura, cuya faz beatifica y sonriente me recuerda la del divino Maestro cuando decía: «Dejad que los niños se acerquen á mí.»

A continuació contá el xascarrillo d' una certa abadesa que sols rebia bisbes, xantres de capella y superiores de convent. A un pobre frare l' va fer esperar quatre horas y quan, al fi, li preguntá:—¿Quéquieres, fraile?—El frare respongué:—Que te... bueno, ya os podéis figurar lo que dijo.

Lo que digué'l frare ho sussurra l' orador á la orella d' en Canalejas, que esclata en una gran rialla. Y un aixam de diputats se li acosta, dihentl:

—¿Qué va dir el frare?... —¿Qué va dir el frare?

Fins en Maura y l' Osma van tenir que anarsen del Saló de Sessions, apretantse l' ventre de tant riure.

El marqués se mostrá defensor acerrim de la sidra.

—No podéis figuraros, amigos míos, qué hondo placer, qué íntima satisfacció sienten los asturianos cuando tienen la espita en la mano. (Riallas formidables.) Porque ¿qué queréis? La espita es una cosa larga que se mete en el agujero del tonel: por ese agujero sale un líquido de oro que va cayendo, causando así la alegría de los asturianos.

Aixis va anar'seguint.

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*

—*